

DY.011.03.03.2024

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 14/2024
Dyrektora Liceum Ogólnokształcącego Nr II
im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim
z dnia 14 sierpnia 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM NR II IM. JOACHIMA CHREPTOWICZA
W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- art. 7 pkt 6. ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Rozdział 1 – Postanowienia ogólne

Rozdział 2 – Opis standardów ochrony małoletnich

1. Standard I – Polityka
2. Standard II – Pracownicy
3. Standard III – Procedury
4. Standard IV – Monitoring

Rozdział 3 – Zasady

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych
2. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami szkoły a małoletnimi uczniami z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
3. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
4. Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich uczniów
5. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi uczniami

Rozdział 4 – Procedury interwencji

1. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim
2. Procedura działania i reagowania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi uczniami
3. Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich będących uczniami Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

Rozdział 5 – Zasady udostępniania rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się i stosowania

Rozdział 6 – Monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

Rozdział 7 – Przepisy końcowe

Rozdział 1

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie. Pracownicy liceum traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników szkoły wobec małoletniego ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie.
2. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:
 - a. **małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18. roku życia;
 - b. **opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego;
 - c. **zgódzie rodzica małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego;
 - d. **krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika liceum, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
 - e. **przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec małoletniego, powodujące urazy na jego ciele – bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp.;
 - f. **przemocy emocjonalnej** – należy przez to rozumieć intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec małoletniego, które powodują znaczące obniżenie prawidłowego rozwoju małoletniego – wyzwiska, groźby, straszenie, szantaż, emocjonalne odrzucenie, nieszanowanie granic prywatności, ośmieszanie, itp.;
 - g. **wykorzystywaniu seksualnym** – należy przez to rozumieć każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej zaspokojenia kosztem małoletniego, m.in.: uwodzenie, ekshibicjonizm, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego;
 - h. **cyberprzemoc** – należy przez to rozumieć przemoc z użyciem technologii informacyjnych lub komunikacyjnych;
 - i. **danych osobowych małoletniego** – należy przez to rozumieć to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział 2

§ 1

Opis standardów ochrony małoletnich

Standard I: Polityka

1. W Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim obowiązuje polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni liceum są zobowiązani do przestrzegania założeń określonych w polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
3. Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim zatwierdza politykę ochrony małoletnich i jest odpowiedzialny za jej wdrażanie.
4. Polityka ochrony małoletnich jasno określa:
 - 1) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych,
 - 2) sposoby reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza przemocy/krzywdzenia oraz zasady prowadzenia rejestru zdarzeń,
 - 3) zasady bezpiecznych relacji pracownik-małoletni,
 - 4) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
 - 5) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych,
 - 6) procedury interwencji wraz z zadaniami pracowników.

Standard II: Pracownicy

1. Szkoła monitoruje, edukuje i angażuje pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich.
2. Pracownicy posiadają wiedzę na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem. Zostały określone zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi uczniami, wskazując m.in. na zachowania, które w kontakcie z małoletnim uczniami są niedozwolone.

Standard III: Procedury

1. W szkole funkcjonuje Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim, która określa, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników liceum, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
2. W szkole wyznaczony jest koordynator odpowiedzialny za opracowanie, wdrożenie, monitorowanie i weryfikowanie standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem. Koordynator kieruje pracą zespołu ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony.

3. Szkoła dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacji skrzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego (m.in. policja, MOPS, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.
4. W szkole wyeksponowane są informacje dla małoletnich na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard IV: Monitoring

1. Szkolny koordynator wraz z zespołem ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony monitoruje i weryfikuje zgodność prowadzonych działań ze standardami ochrony małoletnich.
2. Przyjęta polityka ochrony małoletnich jest weryfikowana, przynajmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.

§ 2

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy liceum posiadają wiedzę na temat rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają na nie uwagę.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy liceum informują o tym fakcie dyrektora szkoły i/lub szkolnego koordynatora.
3. Szkolny koordynator i/lub wychowawca podejmują rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami małoletniego, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia.
4. Pracownicy liceum monitorują sytuację i dobrostan uczniów.

Rozdział 3

§ 1

Zasady

1. **Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych**
 - 1) Dyrektor szkoły przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem danej osoby do działalności związanej z edukacją, wychowaniem lub opieką nad małoletnim weryfikuje dane osoby w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym).

- 2) Przyszły pracownik lub osoba, która ma być dopuszczona do działalności związanej z edukacją, wychowaniem lub opieką nad małoletnim ma obowiązek przedstawić dyrektorowi szkoły zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami szkoły a małoletnimi uczniami

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami szkoły a małoletnimi uczniami wyznaczają, jakie zachowania i praktyki nie są dozwolone w pracy z małoletnimi uczniami. Zasady stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu.

3. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Zasady stanowią **załącznik nr 2** do niniejszego dokumentu.

4. Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich uczniów

- 1) Liceum zapewnia standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 2) Dane osobowe małoletniego ucznia podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
- 3) Szkoła przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
- 4) Wymagana jest pisemna zgoda małoletniego ucznia oraz jego rodziców/prawnych opiekunów na:
 - a) przetwarzanie i wykorzystanie danych osobowych (wykraczających poza zakres danych gromadzonych i przetwarzanych na podstawie ustawy *Prawo oświatowe*);
 - b) wykorzystanie wizerunku, głosu, czy utworu małoletniego ucznia.
- 5) W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania danych osobowych lub wizerunku małoletniego ucznia, dyrektor szkoły niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

5. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi uczniami

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi uczniami odnoszą się m.in. do wymogów dotyczących bezpiecznych relacji między małoletnimi oraz niedozwolonych zachowań. Zasady stanowią **załącznik nr 3** do niniejszego dokumentu.

Rozdział 4

§ 1

Procedury interwencji

1. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

- 1) Pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły są zapoznani z Procedurą podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim. Procedura stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego dokumentu.
- 2) Protokół interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim stanowi **załącznik nr 1** do Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim.

2. Procedura działania i reagowania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi uczniami

- 1) Małoletni uczeń, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym innych małoletnich, zgłasza ten fakt dowolnemu pracownikowi szkoły lub szkolnemu koordynatorowi.
- 2) Pracownik po powzięciu informacji o krzywdzeniu małoletniego ucznia, zawiadamia dyrektora szkoły i/lub szkolnego koordynatora.
- 3) Dyrektor szkoły lub koordynator zawiadamiają o zaistniałym fakcie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego ucznia.
- 4) Dyrektor szkoły, szkolny koordynator oraz pracownik, który powziął informację o krzywdzeniu małoletniego ucznia sporządzają protokół interwencji.
- 5) Jeżeli dyrektor we współpracy ze szkolnym koordynatorem oraz nauczycielami udzielającym uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną małoletniego.

- 6) Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego ucznia i przedstawia ustalone formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą powinien zostać objęty małoletni.
- 7) O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego zostają powiadomieni jego rodzice/prawni opiekunowie.
- 8) W przypadku braku współpracy rodziców/prawnych opiekunów ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego ze szkołą, dyrektor we współpracy ze szkolnym koordynatorem podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych.
- 9) Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w Programie wychowawczo-profilaktycznym Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim) w celu uświadamiania i zapobiegania niewłaściwym zachowaniom, przemocy i innym formom krzywdzenia małoletnich.

3. Rejestr zdarzeń

- 1) W liceum funkcjonuje Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich będących uczniami Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim, który służy do odnotowywania zgłoszonych lub ujawnionych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego ucznia. Rejestr stanowi *załącznik nr 2* do Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Rozdział 5

Zasady udostępniania rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się i stosowania

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim” jest dostępny na: stronie BIP szkoły oraz stronie internetowej szkoły w zakładce „Dokumenty szkolne”.
2. Dla rodziców i uczniów zostały przygotowane wersje skrócone dokumentu, które również są dostępne na stronie BIP szkoły oraz stronie internetowej szkoły w zakładce „Dokumenty szkolne”.
3. Dokument „Standardy ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim” oraz jego wersje skrócone są dostępne w formie wydruku w: sekretariacie szkoły, bibliotece szkolnej oraz na tablicach informacyjnych przy gabinetach: pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa.

Rozdział 6

Monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

1. Wyznaczony przez dyrektora szkoły koordynator zespołu ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony jest odpowiedzialny za: monitorowanie realizacji standardów, reagowanie na sygnały naruszenia zasad polityki standardów ochrony małoletnich oraz proponowanie zmian w niniejszym dokumencie.
2. Standardy ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim podlegają ewaluacji w terminie ustalonym przez dyrektora szkoły, jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata oraz każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego ucznia.
3. Ewaluacja Standardów ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim ma na celu zweryfikowanie aktualności dokumentu w świetle obowiązujących przepisów prawa:
 - 1) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniu przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;
 - 2) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
 - 3) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Rozdział XXV Przepięstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności).
4. Aktualizacji Standardów ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim dokonuje dyrektor szkoły wspólnie z zespołem ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony.
5. W wyniku analizy funkcjonowania standardów ochrony zespół ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania ustala:
 - 1) sposoby weryfikacji (np. badania ankietowe, uwzględnione wnioski z monitorowania);
 - 2) częstotliwość przeprowadzania weryfikacji standardów;
 - 3) wnioski z przeprowadzonej weryfikacji, które stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim są dostępne dla pracowników na stronie BIP szkoły.

2. Za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania Standardów ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim jest odpowiedzialny dyrektor szkoły i szkolny koordynator.
3. Każdy pracownik ma obowiązek poświadczania na piśmie zapoznania się ze Standardami ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim.
4. Zmiana treści Standardów ochrony małoletnich w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim może nastąpić wyłącznie w formie pisemnej, w tym samym trybie co jego wprowadzenie.

Wykaz załączników:

Załącznik nr 1 – Zasady zapewniające bezpieczne relacje między pracownikami Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim a małoletnimi uczniami z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Załącznik nr 2 – Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

Załącznik nr 3 – Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi uczniami Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

Załącznik nr 4 – Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

**Zasady zapewniające bezpieczne relacje między pracownikami
Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim
a małoletnimi uczniami z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością
oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**

§ 1

Zasady ogólne

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra małoletniego ucznia i w jego najlepszym interesie.
2. Małoletni uczniowie traktowani są z szacunkiem i godnością z uwzględnieniem ich potrzeb. Zaangażowanie małoletnich w podejmowane działania jest doceniane i szanowane. Uczniowie traktowani są równo, bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny czy światopogląd. Unika się faworyzowania małoletnich.
3. Pracownicy szkoły działają zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego ucznia oraz jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszym dokumencie w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji pracowników szkoły z małoletnimi uczniami obowiązują pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych oraz osoby dopuszczone do działalności związanej z edukacją, wychowaniem lub opieką nad małoletnim. Wszystkie ww. osoby są zobowiązane do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi uczniami i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione. Ponadto zobowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji danego zachowania.

§ 2

Zasady komunikacji

1. Komunikacja werbalna z małoletnimi uczniami powinna być pozbawiona wrogich, wulgarnych, agresywnych i złośliwie ironicznych akcentów. Nie wolno krzyczeć na ucznia w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich.
2. Komunikacja werbalna nie powinna:

- wzbudzać w małoletnim uczniu poczucia zagrożenia (np. groźby, wyzwiska, krzyk);
- obniżać i niszczyć poczucia wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reagowanie nieadekwatnie do sytuacji, negowanie uczuć, wzbudzanie poczucia winy);
- upokarzać (np. poprzez publiczne wyszydzanie, ośmieszanie, naigrywanie się);
- naruszać granic (nie zachowywanie odpowiedniego dystansu, podteksty o charakterze erotycznym, obcesowość).

§ 3

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Pracownikom szkoły nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to: dane osobowe ucznia; wizerunek ucznia; informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
2. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego ucznia, należy go o tym poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
3. Należy szanować prawo małoletniego ucznia do prywatności, a jeśli pojawi się konieczność odstąpienia od zasady poufności, aby chronić małoletniego, konieczne jest wyjaśnienie mu zaistniałej sytuacji najszybciej jak to możliwe.
4. Pracownikom szkoły nie wolno zachowywać się wobec małoletnich uczniów w sposób niestosowny. Obejmuje to m.in.: używanie wulgarnych słów, gestów czy żartów; czynienie obraźliwych uwag; nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
5. Niedozwolone jest nawiązywanie z małoletnimi uczniami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, dwuznaczne żarty, rozmowy, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.
6. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z zajmowanego stanowiska pracy lub władzy lub przewagi fizycznej (np. popychanie, szarpanie, uderzanie, zastraszanie, przymuszanie, groźby, itp.). Stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia małoletniego ucznia.
7. W sytuacjach wymagających bezpośredniego kontaktu fizycznego wobec małoletniego ucznia, np. w przypadku działań z zakresu pomocy przedmedycznej, zajęć sportowych, zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, niebezpieczne zachowania osób trzecich, itp.) należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim. Jeśli chodzi o kontakt fizyczny jako odpowiedź na potrzeby małoletniego w danym momencie (np. potrzeba przytulenia się

małoletniego ucznia) – należy wziąć pod uwagę jego wiek, płeć, kontekst sytuacyjny i nie można wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego ucznia może być nieodpowiednie wobec innego. W sytuacjach wymagających bezpośredniego kontaktu fizycznego wobec małoletniego ucznia należy kierować się swoim profesjonalnym osądem, słuchać i obserwować reakcje małoletniego, pytać o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachować świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.

8. Niedozwolone jest proponowanie małoletnim uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
9. Niedozwolone jest utrwalanie wizerunku małoletniego ucznia dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby szkoły na podstawie zgody udzielonej przez małoletniego oraz rodziców/opiekunów prawnych.
10. Co do zasady kontakt z małoletnimi uczniami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy, poprzez służbowe kanały komunikacji (dziennik elektroniczny, komunikatory internetowe, np. oficjalne grupy klasowe na Messengerze) oraz powinien dotyczyć celów organizacyjnych, edukacyjnych lub wychowawczych.
11. Jeśli zachodzi konieczność skontaktowania się z małoletnimi uczniami poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji są służbowe kanały komunikacji (dziennik elektroniczny, komunikatory internetowe, np. oficjalne grupy klasowe na Messengerze).
12. W uzasadnionych przypadkach kontakty bezpośrednie lub online z małoletnim uczniem poza szkołą oraz poza godzinami pracy powinny być ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych/opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza szkołą ważnych dla ucznia wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, organizowanych przez szkołę wyjazdach, itp.) oraz dokumentowane (możliwość wykonania kopii wydruku korespondencji mailowej, esemesowej, zapisów na portalach społecznościowych, itp.).
13. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczniami uczęszczającymi do szkoły poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, prywatne profile w mediach społecznościowych, np. Facebook, Instagram, itp.).
14. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni uczeń i rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów, ich rodziców oraz opiekunów.
15. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zachowania sugerujące naruszenie zasad bezpiecznych relacji pracownika szkoły z małoletnim uczniem muszą być raportowane dyrekcji. Świadczenie takich sytuacji powinni reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

**Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
w Liceum Ogólnokształcącym Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim**

1. W liceum małoletni uczniowie mają dostęp do Internetu:
 - a) przy użyciu wydzielonej, opatrzonej hasłem sieci wifi;
 - b) w czasie zajęć edukacyjnych pod opieką pracownika pedagogicznego.
2. Podczas zajęć edukacyjnych małoletni uczniowie są informowani o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Dodatkowo zasady te są cyklicznie przypominane uczniom.
3. Uczniowie mają stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Administratorzy systemu informatycznego są odpowiedzialni za instalację i aktualizację oprogramowania antywirusowego na sprzęcie komputerowym znajdującym się w liceum.
5. Administratorzy systemu informatycznego zapewniają bezpieczeństwo wewnętrznego i zewnętrznego obiegu informacji w sieci oraz zabezpieczenie łączy zewnętrznych.
6. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy lub zetknięciu się z niebezpiecznymi treściami pracownicy niezwłocznie reagują:
 - a) zgłaszając problem koordynatorowi, dyrektorowi, rodzicom, a po ocenie sytuacji przez koordynatora i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba, powiadamiają organy zewnętrzne;
 - b) sporządzają protokół interwencji;
 - c) udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącemu sprawcą) we współpracy z rodzicami ww. małoletnich oraz instytucjami pomocowymi.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi uczniami
Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

§ 1

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi uczniami

1. Małoletni uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym i szkolnym dobrze i bezpiecznie.
2. Bezpieczne, pełne szacunku i ciepłe wzajemne relacje prowadzą do zwiększonego zaangażowania małoletnich uczniów w naukę, poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz zmniejszenia uczucia lęku i stresu szkolnego.
3. Zadaniem nauczyciela-wychowawcy jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji wszystkim małoletnim uczniom oraz danie równej szansy zdobycia wiedzy i odnalezienia swojego miejsca w klasie.
4. Przemoc w szkole nie jest akceptowana, gdyż:
 - a. narusza podstawowe prawa małoletniego ucznia m.in. do godności osobistej oraz życia w poczuciu bezpieczeństwa;
 - b. wywiera bardzo negatywny wpływ na małoletniego poszkodowanego, mogąc powodować m.in. obniżenie poczucia własnej wartości, spadek motywacji do nauki, depresję, choroby somatyczne, alienację społeczną, czy myśli samobójcze;
 - c. wywiera negatywny wpływ na sprawców poprzez utrwalanie nieodpowiednich zachowań wobec rówieśników, demoralizację, przyczynianie się w przyszłości do problemów z prawem, depresji i myśli samobójczych;
 - d. wywiera negatywny wpływ na obserwatorów/świadków, powodując znieczulenie i zubożenie na krzywdę;
 - e. ma tendencję do eskalowania i zwykle bez interwencji dorosłych sama się nie kończy;
 - f. wpływa negatywnie na klimat klasy i szkoły.

§ 2

Zachowania niedozwolone

1. W relacjach rówieśniczych zabroniona jest agresja słowna: tj. ubliżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie, itp.
2. Zabroniona jest agresja fizyczna, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia.
3. Formą przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego są wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami.
4. Zabroniona jest także cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), m.in. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli.
5. Zabronione jest noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi.

Procedura
podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia
lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem
Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Podstawa Prawna:

1. art. 22b, art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym
2. art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw

§ 1

Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym dyrektora szkoły (w dalszej części – dyrektor), koordynatora zespołu ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (w dalszej części – koordynator) i wychowawcę oddziału (w dalszej części – wychowawca) oraz sporządza protokół interwencji (załącznik nr 1 do procedury).

§ 2

W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika dyrektor lub koordynator niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy oraz zawiadamia policję. Dyrektor podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kodeksem pracy, Kartą Nauczyciela oraz ogólnymi przepisami prawa).

§ 3

W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem nauczycieli specjalistów oraz wychowawcy oddziału według potrzeb.

§ 4

Koordinator zawiadamia rodziców małoletniego o incydencie, informuje o stanie małoletniego np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.

§ 5

W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby, dzwoniąc pod numer 112, a następnie informuje dyrektora i koordynatora oraz uzupełnia protokół interwencji. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach odpowiednich służb. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

§ 6

Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej małoletniego oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, koordinator, w porozumieniu z dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności: koordynatora, psychologa i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Informację ze spotkania z rodzicami małoletniego umieszcza się w protokole interwencji.

§ 7

W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, dyrektor lub koordinator, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy.

§ 8

Koordinator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim, przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

§ 9

Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, dyrektor lub koordinator składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu

przestępstwa do policji, prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

§ 10

W przypadku przemocy rówieśniczej lub innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.

§ 11

W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

§ 12

Wszystkie przypadki podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich są odnotowywane w rejestrze zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich (załącznik nr 2 do procedury).

Wykaz załączników:

Załącznik nr 1 – Protokół interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

Załącznik nr 2 – Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich będących uczniami Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

**Protokół interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji
o krzywdzeniu małoletniego będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II
im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim**

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
6. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
7. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione	
8. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem zespołu, wychowawcą oddziału i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji	
9. Informacja ze spotkania z rodzicami	
10. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi; informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
11. Informacja na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę	
12. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół	

Załącznik nr 2
do Procedury podejmowania interwencji
w sytuacji podejrzenia krzywdzenia
lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego
będącego uczniem Liceum Ogólnokształcącego Nr II
im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim

**Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich będących uczniami
Liceum Ogólnokształcącego Nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim**

l.p.	imię i nazwisko małoletniego ucznia, klasa	data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu uczniowi	powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	uwagi	podpis dyrektora
1.							
2.							
3.							
4.							